

DÂBBETULARZ NEDİR?

Cevap: “O söz başlarına geldiği zaman onlara yerden bir dâbbe (canlı) çıkarırız; o onlara, insanların, âyetlerimize inanmadıklarını söyler.” (Neml: 48/82) âyetinde Allah'ın, suçlu insanların aleyhindeki kararı gerçekleştiği zaman, yerden onlara konuşacak bir canlı çıkaracağı belirtilmektedir ki bunun şekli, büyüklüğü, nereden çıkarılacağı hakkında çeşitli rivayetler vardır.

Rivayetlerde anlatılanların hiçbirisi âyette yoktur. Onun için Fah-reddîn-i Râzî: "Bu tür şeylerden herhangi birinin, Hz. Peygamber tarafından söylendiği saptanırsa kabul edilir; yoksa bunlara önem verilmez" diyor. Gerçekte bunlar, sahâbî ve tâbiîler zamanında çevrede dolaşan rivayetleri yansıtmaktadır. Ayrıca bunlar, Hz. Peygamber (s.a.v.) zamanında halk arasında, Kıyâmetten önce böyle bir hayvanın çıkacağı inancının yaygın olduğunu da gösterir. Vehb ibn Münebbih'e dayandırılan bir rivayet, bu yerden çıkacak hayvan inancının, Yahûdî kaynaklı olduğunu gösterir. Demek ki Yahûdîler de Kıyâmetten önce veya kıyamet esnasında yerden bir hayvan çıkacağına inanıyorlardı.

İşte Kur'ân-ı Kerîm, insanların bildiği, inandığı o hayvanın çıkacağı Kıyâmet zamanını anımsatarak toplumu uyarmaktadır. Kur'ân'ın amacı, insanları, dehşetli Kıyâmet olayına, âhiret hesabına karşı uyarmaktır. Kıyâmetten önce böyle bir hayvanın çıkacağına inanırız. Ama bu hayvanın niteliğini, bunun ne anlama geldiğini bilemeyiz.

Modernist müfessirler de bu hayvanı, tren, otomobil gibi araçlara işâret saymaktadırlar ki bu da zoraki yorumdan başka bir şey değildir. Çünkü Kur'ân'ın anlattığı *dâbbe*, bir âlet değil, canlı varlıktır, yani hayvandır. Bu hayvan bizzat konuşabilir, yahut durumuyla olağanüstü bir şeyi anlatabilir ki buna hal dili denilir. Kur'ân'da hal dili anlatımlarının örnekleri vardır: Yerin, göğün konuşması gibi (Fussilet: 11).

Kur'ân'da işaret edilen Dâbbetu'l-arzın mahiyetini, şeklini, biçimini hiç kimse bilemez. Çünkü böyle bir açıklama ne âyetlerde vardır, ne de Peygamber'in bizzat kendi sözlerinde. Dâbbetu'l-arz filminde o korkunç görüntülerin, İsrail oğlu efsanelerinden yararlanılıp hayal gücüyle yapılmış olduğu kanısındayım. Temel amaç duygu sömürüsüyle insanları etkileyip paralarını çekmektir. Bunlar batıl şeylerdir. Kur'ân'ın söylediğine aynen inanır, gerçeğini Allah'a havale ederiz ama hayallere inanmak vebaldir.